

KARI TARKIAINEN

MOSKOVITEN

Sverige och Ryssland 1478–1721

INNEHÅLL

Förord	7
I. INLEDNING	11
<i>Det egna och det främmande</i>	11
<i>Självsynen och Rysslandsbilden i väst</i>	17
<i>Material och frågeställningar</i>	20
II. DET VÄXANDE RYSSLANDS TID	25
<i>Det långa perspektivet</i>	25
<i>Centralt och lokalt i Rysslandspolitiken</i>	47
<i>Relationerna under Erik XIV och Johan III</i>	72
III. SVERIGES VÄG TILL STORMAKT	94
<i>Den inre konflikten och Ryssland</i>	94
<i>Stora oredan och den svenska östexpansionens början</i>	101
<i>De första ockupationsåren</i>	111
<i>Den långsamma vägen till fred</i>	120
<i>De fortsatta hotbildernas tid</i>	135
IV. DEN FREDLIGA DIPLOMATINS DECENNIER	143
<i>I det kontinentala krigets skugga</i>	143
<i>Det verkliga och det inbillade kriget</i>	164
<i>Äntligen fick man veta</i>	172
<i>Freden som liturgi</i>	180
V. DEN SPRÅKLIGA APPARATEN UTFORMAS	205
<i>Kunskaperna i ryska och tolkarna</i>	205
<i>Stormaktstidens translatorer</i>	216

VI. OMVÄNDANDET OCH RELIGIONEN	225
<i>Korstågens efterdyningar</i>	225
<i>Omvändelsefrågan under expansionstiden</i>	234
<i>Trosdebatterna och rusistiken</i>	242
<i>De ortodoxas flykt och segregationspolitiken</i>	253
<i>Gryning för vetande och tolerans</i>	263
VII. HANDELSUMGÄNGET	272
<i>Östersjöhandeln – sporre i stormaktsbygget?</i>	272
<i>Derivationstanken får vingar</i>	279
<i>Lokalhandeln</i>	291
<i>Genombrottet</i>	298
VIII. DET EUROPEISKA RYSSLAND BLIR TILL	307
<i>Narvasegern och dess konsekvenser</i>	307
<i>Ockupationstiden i Finland</i>	325
<i>De karolinska krigsfångarna</i>	342
<i>Den smärtsamma omorienteringen</i>	352
IX. DEN EMOTIONELLA RYSSLANDBILDEN I SVERIGE	371
<i>De gamla stereotyperna</i>	371
<i>Fanns det en skillnad?</i>	385
X. DEN KUNSKAPSBASERADE RYSSLANDBILDEN I SVERIGE	396
<i>Stormaktsväldets kunskapsmosaik om Ryssland</i>	396
XI. EFTERSKRIFT	413
Noter	418
Källor och litteratur	448
Bildkällor	473
Personregister	475